

καρναβάλι

καρναβάλι, το, ουσ. [*<γαλλ.. carnavaul <ιταλ. carnevale <μσν. carnem levare (= εξαφανίζω το κρέας)*]. **1.** οι λαϊκές γιορταστικές εκδηλώσεις κατά την περίοδο των τριών εβδομάδων της Αποκριάς, καθώς και η αντίστοιχη διάρκεια αυτών των τριών εβδομάδων. Κύριο χαρακτηριστικό των εκδηλώσεων αυτών είναι οι μεταμφιέσεις και το κέφι που επικρατεί σε κάθε γιορταστική εκδήλωση. Γνωστό είναι το καρναβάλι της Πάτρας, ενώ μετέπειτα ακολούθησαν και άλλες πόλεις όπως το Μοσχάτο, η Ξάνθη, η Κοζάνη, τα Γρεβενά κ. ά., στις οποίες την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς, πραγματοποιούνται παρελάσεις αρμάτων και μεταμφιεσμένων, διακωμωδώντας την κοινωνική και πολιτική επικαιρότητα· επίσης και στον πλ. **τα καρναβάλια**. (Λαϊκό τραγούδι: *όλω ο κόσμος θα γλεντάει, γλεντάει τα καρναβάλια, κι εγώ, ο δόλιος, στην φυλακή μετράω τα ντουβάρια*). **2.** άτομο με γελοία εμφάνιση, κακοντυμένο, ιδίως ντυμένο με παράταιρα ρούχα ή με ρούχα φανταχτερά και παράταιρα χρώματα: «είσαι σαν καρναβάλι μ' αυτά τα ρούχα που φόρεσες». **3.** άτομο ανάξιο λόγου, ασήμαντο, τιποτένιο: «αφού δέχεσαι συμβουλές απ' αυτό το καρναβάλι, πώς θέλεις να πάει μπροστά η δουλειά σου!». Πρβλ.: *Νίκο Γκάλη, είσαι καρναβάλι*, από τις ειρωνικές ιαχές των φιλάθλων που ήταν αντίθετοι με την ομάδα μπάσκετ του Άρη και που ερχόταν ως απάντηση στις θριαμβευτικές ιαχές των φιλάθλων του Άρη *Νίκο Γκάλη, πάρ' τους το κεφάλι!* **4.** απευθύνεται σε άτομο και με ειρωνική ή υποτιμητική διάθεση: «έλα δω, ρε καρναβάλι, ποιος σου 'δωσε την άδεια να μπεις μέσα;». Υποκορ. **καρναβαλάκι, το** (βλ. λ.).

- *γίνεται καρναβάλι*, γιορτάζεται η Αποκριά με οργανωμένη παρέλαση καρναβαλιών, καρναβαλιστών και αρμάτων: «κάθε Αποκριά στην Ξάνθη καθώς και σε άλλες πόλεις της Μακεδονίας, γίνεται σπουδαίο καρναβάλι».

- *γίνομαι καρναβάλι*, γελοιοποιούμαι με τα λόγια ή τις πράξεις μου: «άρχισε να φωνάζει μέσ' στον κόσμο χωρίς λόγο κι έγινε καρναβάλι».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας